

Aan: het College van Burgemeester en Wethouders en de Gemeenteraad
Van: Werkgroep Energieplan, pijler 1 Samen Duurzaam Zeist
Datum: 15 januari 2019
Betreft: aanbiedingsbrief

Het Energieplan is tot stand gekomen vanuit Pijler 1 van Samen Duurzaam Zeist. Pijler 1 heeft een werkgroep de opdracht gegeven met het Energieplan aan de slag te gaan en een extern bureau te selecteren om daarbij te ondersteunen. De werkgroep, bestaande uit inwoners en 1 medewerker van de Odru en 1 medewerker van de gemeente, heeft in juni 2018 Over Morgen opdracht gegeven om een Energieplan te maken voor Zeist. Uitgangspunt was de doelstelling van de gemeente Zeist zoals verwoord in de met de samenleving opgestelde Brede Milieu Visie. Als achtergrondinformatie is door de werkgroep aan Over Morgen meegegeven de doelstelling van de gemeente om klimaatneutraal te zijn in 2030, de samenhangende openbare stukken en de relevante stukken vanuit SDZ (kaders en besluitvorming etc). De opdrachtformulering aan Over Morgen was de volgende:

“Kan Over Morgen voor Zeist het proces met de samenleving begeleiden en een Energieplan opstellen, waarin heldere stappen, projecten en acties worden uiteengezet om in 2030 klimaatneutraal te zijn?”

Geef daarbij aandacht aan de urgentie van de opgave, de taken en verantwoordelijkheden van stakeholders en het proces om in de samenwerking tussen gemeente en samenleving echt stappen te gaan zetten.

Het schrijven van het uiteindelijke plan is een co-creatie geweest tussen Over Morgen en de werkgroep. We hebben daarbij sterk gesteund op de technische kennis van Over Morgen en hebben zelf als werkgroep vooral de lokale kleuring aangebracht. Zo hebben we getracht alle lopende projecten binnen Zeist in beeld te brengen. Het mag gezegd worden dat dat een intensief proces is geweest. Als onderdeel van het proces zijn 2 bijeenkomsten met inwoners georganiseerd waarbij in totaal zo'n 100 mensen aanwezig waren. Met deze grote groep inwoners is met name bekeken waar de interesse en dus de energie zit van de inwoners om mee te doen met al lopende projecten en over welke projecten zij zelf enthousiast zijn. Als werkgroep hebben we zo goed mogelijk die inbreng verwerkt in het Energieplan. Het definitieve document zal na besluitvorming door de raad ook aan alle deelnemers van deze bijeenkomsten worden toegestuurd, met de uitnodiging mee te denken over de vervolgstappen naar aanleiding van dit Energieplan.

Er zijn ook 2 bijeenkomsten georganiseerd specifiek voor stakeholders zoals woningcorporaties, nutsbedrijven, zorginstellingen en grote Zeister bedrijven als Triodos, Achmea en de KNVB. In deze bijeenkomsten is besproken welke maatregelen zij op dit moment zelf nemen op het gebied van duurzaamheid en welke toekomstige projecten zij zinvol achten in Zeist. Door deze bijeenkomsten is een eerste stap gezet op weg naar een netwerk van stakeholders op het thema energie. Een concept versie van het Energieplan is gedeeld met de deelnemers van de stakeholders bijeenkomsten. Hun terugkoppeling was veelal positief en hun aanvullingen zijn in het Energieplan meegenomen.

Het op deze manier tot stand gekomen Energieplan is vervolgens gedeeld met de rest van Pijler 1, te noemen "de consentgroep". Met behulp van de methode van consent en onder begeleiding van Karin Vosters (gesprek- en organisatiebegeleider gespecialiseerd in deze methode, waarbij het niet gaat om de mening van de meerderheid maar juist door te luisteren naar de minderheid getracht wordt tot een beter plan te komen) is getracht consent te krijgen over het Energieplan. In totaal hebben er vanaf 15 november tot 3 december vier bijeenkomsten van ongeveer 2,5 uur plaatsgevonden. De bijeenkomsten hebben er toe geleid dat op een aantal punten nuanceringen of aanvullingen zijn opgenomen. Aangezien de Werkgroep voor zichzelf 1 januari 2019 als uiterste datum voor het opleveren van het Energieplan had opgelegd, waren meer bijeenkomsten waarbij een meerderheid van Pijler 1 aanwezig kon zijn, niet mogelijk. Een aantal mensen uit de consentgroep hebben die wens wel geuit. In de laatste bijeenkomsten kwamen inhoudelijke discussie over het Energievraagstuk op gang die zeer waardevol zijn voor de Zeister samenleving en we gaan kijken hoe we deze in 2019 verder vorm kunnen geven en hoe we een groter deel van de Zeister samenleving daarbij kunnen betrekken.

Met meer tijd en begeleiding had mogelijk een Energieplan opgeleverd kunnen worden met consent. De belangrijkste onderwerpen waar op dit moment in ieder geval nog geen consent gevonden kon worden zijn:

- De insteek van het Energieplan in het licht van de doelstelling: klimaatneutraal in 2030 waarbij alle duurzame energie wordt opgewekt op eigen grondgebied. Sommige mensen in de groep hadden nog duidelijker de boodschap aan de gemeente willen meegeven dat deze doelstelling niet haalbaar en wenselijk is, rekening houdend met de door SDZ geformuleerde toetsingskaders (redelijke, verstandige, efficiënte en effectieve maatregelen).
- De werkelijke duurzaamheid en impact op CO₂ van bepaalde vormen van energie, waaronder biomassa en waterstof. Sommige mensen in de groep willen deze vormen van energie niet als duurzame alternatieven bestempelen in het theoretisch kader (Hoofdstuk 3).

Afgesproken is dat degene die dat wensen vanuit de consentgroep op eigen titel een aanvullende oplegger kunnen schrijven om hun zorgen en gezichtspunten te benadrukken en/of in te brengen.

De werkgroep heeft haar best gedaan om zo veel mogelijk van ieders input te verwerken, daarbij rekening houdend met alle stakeholders die zijn bevroegd in het proces. De werkgroep hoopt dat voorliggend energieplan de samenleving en de gemeentelijke organisatie kan inspireren tot duurzame keuzes, investeringen en gedrag en als basis kan dienen voor goede ambitieuze stappen in de komende jaren.